

TIJDSCHRIFT
VAN HET
NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP
VOOR
MUNT- EN PENNINGKUNDE

ONDER DE ZINSPREUK

„Concordia res parvae crescunt“

TE

AMSTERDAM

5° Jaargang

AMSTERDAM
G. THEOD. BOM EN ZOON
1897

Bijdragen tot de Penningkunde van Noord-Brabant.

VERZAMELD DOOR

JONKHEER M. A. SNOECK.

Tweede veel verbeterde en vermeerderde druk.

Een woord vooraf.

Veel vermeerderd en verbeterd, door de krachtige en onvermoeide hulp en voorlichting van de H. H. TH. M. ROEST en P. J. VAN DIJK VAN MATENESSE en vele anderen, was de bewerking van dezen 2^{den} druk mogelijk. Aan allen voor hun zeer gewaardeerde hulp, mijn hartelijken dank!

Evenals in den eersten druk zijn hier geen Stadhuis- en gildepenningen of munten beschreven.

Voor elke mededeeling ter aanvulling en verbetering houdt zich aanbevolen

DE SAMENSTELLER.

HINTHAM, Febr. 1897.

LIJST DER VERKORTINGEN.

- Bizot == Medalsche historie der republiek van Holland
- v. d. Chijs == Tijdschrift voor algemeene munt- en penningkunde. 2 Dl.
- v. Cleeff == Catalogus van het kabinet Munnicks van Cleeff 1861.
- D. == Dugniolle. Le jeton historique. 4 Dl.
- v. Dam == Catalogus van het penning- en muntkabinet van J. van Dam D.Wz. 1858.
- Dirks == Beschrijving der Nederlandsche penningen, enz., door Mr. J. Dirks. 2 Dl.
- Dirks gil. == Mr. J. Dirks. De Noord-Nederlandsche gildepenningen. 2 dl. en atlas
- Dirks Rep. == Mr. J. Dirks Penningkundig Repertorium. 4 Dl.
- Genootschap == Catalogus der Noord- en Zuid-Nederlandsche munten, enz., van het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant.
- Gerlach == Geschiedenis van het college van oude schutters van den Voetboog van St. Joris te Heusden.
- v. Goor == Beschrijving der stad en lande van Breda.
- 't Hooft == Catalogus der Penning- en Muntverzameling van O. B. 't Hooft van Benthuijzen 1879.
- v. L. == van Loon. Nederlandsche historiepenningen. 4 Dl.
- Mailliet == Catalogue des monnaies obsidionales et de nécessité. 2 Dl.
- v. M. == van Mieris. Historie der Nederlandsche Vorsten. 3 Dl.
- v. O. == van Orden. Handleiding voor de verzamelaars van Nederlandsche historiepenningen 2 Dl.
- Piot == Catalogue du dépôt des coins, poinçons et matrices, etc.
- Revue == Revue belge de numismatique
- Teyler == Catalogue du cabinet numismatique de la fondation Teyler.
- Tijdschrift == Tijdschrift van het Nederlandsch Genootschap voor Munt- en Penningkunde.
- Vervolg v. L. == Beschrijving der Nederlandsche historiepenningen, ten verfolge op het werk van G. van Loon
- de Vries en de Jonge == Nederlandsche gedenkpenningen verklaard.
- Westhoff == Catalogus der Penningen en Munten van H. Westhoff Jr. 1848.
- de Witte == Histoire monétaire des comtes de Louvain, etc.
- Zeeuwsch Genootschap == Catalogus der penningen en munten in het kabinet van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen.
-

1356.

- 1 Paluren van den ouden Voetboog te Heusden. GERLACH. pl. LVII, bl. 152—153.

1460.

- 2 Gdp. ter eere van den Schilder Jean Bolduc. VAN CLEEFF, n°. 17. bl. 2.

1488.

- 3 Lgp. van Philips van Kleef Heer van Ravestein. D 373.
- 4 Als voren. *Revue*, 1864. pl. XIV N°. 1.
- 5 Als voren, met vier sterren achter het omschrift op de Kz.
- 6 Als voren, zonder sterren achter het omschrift op de Kz.

1497.

- 7 Als voren. *Genootschap* N°. 3. bl. 65. Vz. phelip . de . cleves . phs . de . cleves. Het wapen van Kleef. Kz. a . jamais : a . jamais : Een staande vrouw die een jongen kastijdt. D. 373.
- 8 Als voren, met slechts een roosje aan de rechterzijde van het wapen. D. 374.

(1503.)

- 9 Lgp. van Frederik van Kleef, Heer van Ravestein. v. M. I. 395. 1.; D. 872.
- 10 Als voren. v. M. I. 395. 2.; D. 871.

1507.

- 11 Als voren, van Bergen. v. M. I. 385. 1. D. 885.
- 12 Als voren, van M. van Bergen. v. M. I. 410; D. 891.
- 13 Als voren, doch St. Jan met een nimbus om het hoofd. D. 892.
- 14 Als voren. D. 893.

z. j.

- 15 Lgp. van Johan van Bergen; Heer van Bergen-op-Zoom. D. 923.

1510.

- 16 Lgp. van Kleef, Ravestein en Bourgogne. D. 937.

1513.

- 17 Lgp. voor de Rekenkamer van Breda.
v. O. II. 43. D. 1030.

1518.

- 18 Gdp. van Max van Bergen, Heer van Zevenbergen. 'T HOOFD N°. 53. bl. 3. DIRKS *Rep.* 72*.

1518—1572.

- 19 Gdp. van Joh. Goropius Becanus, geb. te Hilvarenbeek, 23 Juni 1518 + 28 Juni 1572 te Maastricht, door Simon. PIOT. bl. 200. N°. 1837 en 1838.

1525.

- 20 Lgp. van Philips van Kleef, Heer van Ravestein. v. M. II. 284; D. 1197. Hiervan bezit de Heer VAN DIJK drie exemplaren, die onderling eenigszins door de schikking der letters verschillen. DIRKS *Rep.* 87.
- 21 Als voren. D. 1198.

1526—1527.

- 22 Zilveren brootzen welke de gezworen broeders der Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te 's Hertogenbosch, aan een groen zijden strik bij plechtige gelegenheden op de borst droegen. *Rekeningen Broederschap* 1526—1527. HERMANS, *Bijdragen* dl. 1. bl. 106.

1527.

- 23 Lgp. van Philips van Croy. D. 1209.

(1530.)

- 24 Gdp. ter eere van den Schilder Peter van Breughel, geb. te Breugel, omstreeks 1510 + 1569, de Grave f. *Genootschap*. n°. 4. bl. 47. DIRKS *Rep.* 97.

1532.

- 25 Lgp. van Jacques van Luxemburg en Helena van Croy. D. 1263.
 26 Als voren. D. 1264.
 27 Lgp. verheffing van Aerschot tot een Hertogdom. D. 1265,
 28 Als voren. D. 1266.

1536.

- 29 Lgp. van Croy. D. 1327 = D. 1265.
 30 Lgp. van Cornelis van Bergen, Bisschop van Luik, v. M. III. 3. 2. D. 1366, 1367 en 1368, onder voorbehoud dat de beschrijving bij D juist is.
 31 Gdp. van Willem van Gulick, Heer van Ravestein. v. M. III. 14. 1.
 32 Als voren. v. M. III. 14. 2.

1541.

- 33 Lgp. van het geslacht Croy. v. O. I. 349; D. 1471.

- 34 Als voren, met ÷|÷ tusschen enkele woorden.
 35 Als voren, met ∴ " " "
 36 Als voren, met * " " "
 37 Als voren, met ∴+ ∴ " " "

1543.

- 38 Lgp. van Willem van Kleef, Heer van Ravestein. D. 1518.

1544.

- 39 Lgp. ter eere van Jacoba van Croy, variëteit met 1544 op de Vz. verg. v. M. III. 418. D. 1602. In het M.s. van OUDAEN, in het bezit van den Heer VAN DIJK, die zeer nauwkeurig werkte, is de afbeelding 44.

1548.

- 40 Lgp. op het huwelijk van Hendrik, Heer van Berchem en Margaretha van de Werve. v. O. 468. D. 1759.

1550.

- 41 Lgp. ter eere van Antonie van Croy. v. O. I. 482. D. 1814. Verzameling VAN DIJK, twee verschillende stempels, in de schikking, vooral op de Kz.

(15)54.

- 42 Lgp. van het geslacht Croy. Verg. v. M.

III. 226. D. 1990. Verzameling VAN DIJK, twee verschillende stempels, *a* jaartal juist boven P; *b* jaartal terzijde van P.

1555.

- 43 Lgp. van Anna van Croy, een misschien unieke lgp. met samengesteld wapen, waaronder ook Croy. *Revue* 1866. pl. IX. 1. D. 2067. Verzameling VAN DIJK.

1556.

- 44 Lgp. ter eere van Philips van Croy. v. L. I. 14; D. 2099. Verzameling VAN DIJK, vier verschillende stempels, ook in de kroon boven het wapen.

1558.

- 45 Gdp. Jeroen van Serooskerken (Hieronimus van Thuyll van Serooskerken) Lt. Admiraal van Zeeland, Bevelhebber van Bergen-op-Zoom, Jonghelinck fecit. v. L. I. 211. DIRKS *Rep.* 536.
- 46 Lgp. van Robert van Bergen. D. 2191.
- 47 Als voren. D. 2192.
- 48 Als voren. D. 2193.

(1559)

- 49 Lgp. van het geslacht Croy. v. L. I. 38. D. 2217.

Een variëteit met veel kleiner kroon boven het vrouwelijk wapen, bevindt zich in de verzameling VAN DIJK.

1559.

- 50 Lgp. op het huwelijk van Philips van Croy en Johanna Halewijn. D. 2218.
 51 Als voren. D. 2219.
 52 Als voren. Variëteit met CROI in de verzameling VAN DIJK.

(1560)

- 53 Lgp. van Maximiliaan van Bergen. v. L. I. 46. D. 2234.

1561.

- 54 Als voren. v. L. I. 52, 2. D. 2275. Verzameling VAN DIJK, twee verschillende stempels.
 55 Als voren. v. L. I. 521. D. 2276.
 56 Als voren. Variëteit, het jaartal beneden. Verzameling VAN DIJK.

1562.

- 57 Als voren. v. L. I, 52. D. 2308.
 58 Als voren. v. L. I 53. D. 2309.
 59 Lgp. ter eere van Philips van Croy. v. L. I. 94, 1.
 60 Als voren, met DV.:., D. 2315.
 61 Als voren, met DVS, in de verzameling VAN DIJK.

- 62 Als voren. v. O. I. 728. D. 2316.
 63 Als voren. v. L. I. 94. 2. D. 2317.
 64 Als voren. Vz. 2 cijfers boven de kroon.
 65 Als voren. Vz. 3 cijfers boven de kroon.
 66 Als voren. Kz. Omschrift geheel anders geschikt, de drie laatste in de verzameling VAN DIJK.

(1562).

- 67 Als voren. D. 2318.

1567 is van 1562.

- 68 Lgp. van Philips van Croy en Johanna Halewijn. v. L. I. 94. 2.

1564,

- 69 Lgp. van Anna van Croy. v. O. 694. D. 2399.
 70 Als voren. z. j. D. 2681.
 71 Als voren. z. j. D. 2683.
 72 Als voren. z. j. Een geheel onbekend stuk van Anna van Lotharingen, weduwe van René van Chalons, Prins van Oranje, tweede vrouw van Philips van Croy, Hertog van Aerschot. Alleen in de verzameling VAN DIJK.

1567.

- 73 Lgp. van Croy. D. 2455.
 74 Als voren. D. 2456.
 75 Als voren v. L. I. 92, 1. Vier verschillende stempels bij VAN DIJK.

76 Als voren. v. L. I 92. 3. Vier verschillende stempels, bij VAN DIJK, D. 2457.

77 Als voren. v. L. I. 92. 4. D. 2458.

1567 is van 1562.

78 Lgp. van Philips van Croy en Johanna van Halewijn. v. L. I. 94. 1.

1567.

79 Als voren. v. L. I. 95.

1568.

80 Ovale penning, opofferingen door Prins Willem I, Baron en Heer van Breda, voor de vrijheid. v. L. I. 113.

81 Lgp. zinspelende op de hoop der Nederlanders op redding, bijzonder van de ingezetenen van Breda. DE VRIES EN DE JONGE II. 15 pl. 7. 4. DIRKS *Rep.* 470. Verzameling VAN DIJK, in zilver.

1570.

82 Kerkmunt van Boxtel, ter eere van het H. Sacrament van mirakel aldaar. *Tijdschrift* 1894. bl. 47.

(1570.)

83 Lgp. van het Kapittel van St. Pieter te Boxtel. *Revue* III 3^e s. pl. I., bl. 57.

NB. Tweemaal opgenomen door DUGNOLLE
op 1550 n°. 1819 en op 1560 n°. 2267,
blijkbaar geheel hetzelfde stuk.

1574.

- 84 Gdp. van den Bosschenaar Igramus van Achelen, Voorzitter van het Hof van Vriesland. v. L. I. 186. DIRKS *Rep.* 517.

1575.

- 85 Lgp. afbreken der vredesonderhandelingen te Breda. v. L. I. 204. D. 2647 en 2648. In de verzameling VAN DIJK, vier verschillende stempels, allen met een hoed van verschillende grootte.
- 86 Als voren, grooter dan en vergelijk v. L. I. 204, is de Duitsche naslag die dikker is.

1576.

- 87 Als voren, groote penning met het jaartal 1576. DIRKS *Rep.* 541.
- 88 Gdp. op het afbreken der vredesonderhandelingen. verg. BIZOT, bl. 32, doch grooter. Verzameling VAN DEN BOGAERDE.
- 89 Gdp. op Franciscus Sonnius + 1576, oud 60 jaar, Bisschop van 's Hertogenbosch. Simon, f. DIRKS *Rep.* 544.

1577.

- 90 Gdp. 's Hertogenbosch van vreemd krijgs-
volk verlost. v. L. II. 176. DIRKS *Rep.* 552.
- 91 Nm. van Breda, 3 gulden in goud. MAILLIET, pl. XVII, 1, DE WITTE, bl. 295 – 297.
- 92 Als voren, 2 gulden. MAILLIET, pl. XVII, 2,
DE WITTE 805.
- 93 Als voren, 2 gulden. MAILLIET, pl. XVII, 3,
DE WITTE, 807.
- 94 Als voren, 20 stuivers. MAILLIET, pl. XVII, 4,
DE WITTE, 808.
- 95 Als voren, 20 stuivers. DE WITTE, 806.
- 96 Als voren, 20 stuivers. MAILLIET, pl. XVII, 9.
Dit stuk is valsch, munt van BECKER.
- 97 Als voren, 20 stuivers, variëteit zie n°. 2,
in de *notice historique sur les monnaies
obsidionales frappées à Breda, pendant le
siège de 1577 par* PROSPER CUYPERS.
- 98 Als voren, 10 stuivers. MAILLIET, pl. XVII, 5.
- 99 Als voren, 10 stuivers. MAILLIET, pl. XVII, 6,
DE WITTE, 809.
- 100 Als voren, 3 stuivers, MAILLIET, pl. XVII, 7,
DE WITTE, 811.
- 101 Als voren, variëteit, andere afslag, de letters
niet zoo zwaar, verzameling SNOECK.
- 102 Als voren, stuiver, MAILLIET, pl. XVII, 8,
DE WITTE, 810.
- 103 Als voren, stuiver, variëteit als MAILLIET,
pl. XVII, 8. Met twee punten voor In.

kleiner stempel en kleiner contra marken,
verzameling SNOECK.

104 Als voren, v. L. I. 237. 1. Kz. Het ge-
graveerde wapenschild van den Prins van
Oranje.

105 Als voren, 20 stuivers. Kz. Een zeilend
schip gegraveerd in omgezetten rand.
Auctie BOM, 16 Febr. 1888.

1579.

106 Lgp. van Hendrik van Berchem en Mar-
garetha van de Werve. D. 2795.

1582.

107 Lgp. aanmoediging tot eensgezindheid,
v. L. I. 316. 1; D. 2893. Drie verschil-
lende stempels.

108 Als voren. D. 2894, echter met drie pun-
ten ·✠: DUGNIOLLE zegt vier punten.

109 Als voren. Andere schikking der letters
op de Vz.

110 Als voren. Staande leeuw en wapen in
staanden vierhoek.

111 Als voren. Leuven boven, 's Bosch links
terzijde. Verzameling VAN DIJK, 2 stempels.

112 Als voren. Staande leeuw en wapens over-
hoeks vierkant, 2 stempels.

Alle in de verzameling VAN DIJK.

- 113 Als voren. Vz. Gekroond borstbeeld van Philips II. Phs. d. g. hisps. rex. dux. brab. v Kz. met de wapens als op de voorgaande legpenningen.
- 114 Als voren. v. O. 881.
- 115 Als voren. v. O. 881. D. 2917 en D 2917bis.

z. j. (1582)

- 116 Als voren. v. O. 881. D. 2916 en D. 2916bis.

z. j. (1582)

- 117 Rekenpenning van Karel van Croy. v. L. I, 326. D. 2905. Verzameling VAN DIJK, 2 verschillende stempels, zie schikking der letters onder het borstbeeld.

1582.

- 118 Gegraveerde gouden gedenkpenning met het wapen van Charles van Croy. *Verlag der aanwinsten van het Kon. Kabinet* 1886. bl. 12.
- 119 Lgp. van de munt van 's Hertogenbosch. v. O. 868. D. 2911.
- 120 Als voren, doch met Phs. d. g. hispa. z. rex. dux. bra (boompje), *Genootschap.* n°. 71. bl. 69

1583.

- 121 Lgp. met de wapens van Leuven, Brussel, 's Hertogenbosch en Antwerpen, v. O. 890,

D. 2957. Verzameling VAN DIJK, vijf verschillende stempels.

1584.

- 122 Nm. van Antwerpen, vijf-stuiversstuk met wapen van 's Bosch. MAILLIET, *Supl.* pl. 9, 5. DE WITTE, XLIX, 804.
- 123 Als voren. Verdachte munt. MAILLIET, *Supl.* pl. 9. 6.

1585.

- 124 Lgp. van het geslacht van Croy. v. L. I. 95. D. 3032. Verzameling VAN DIJK, 2 verschillende stempels.
- 125 Als voren, van Philips van Croy. D. 3033.
- 126 Als voren. D. 3034.

1586.

- 127 Lgp. ter eere van Emanuel van Lalaing en van Anna van Croy. v. L. I. 413. D. 3111.
- 128 Als voren, op het voorgenomen doch niet ten uitvoer gebrachte beleg van Bergen-op-Zoom. v. L. I. 363. 1. D. 3093.
- 129 Als voren, overgaan van Grave aan Parma. v. L. I. 369
- 130 Als voren, zonder + voor het muntteken op de Vz. en met een • ter weerszijde van het jaartal op de Kz. Verg. D. 3100.

- 131 Als voren, met een + tusschen de woorden en zonder jaartal op de Vz. en met een + tusschen de woorden en een · ter weerszijde van het jaartal op de Kz. Vergelijk D. 3101.

1588.

- 132 Belooningspenning van Bergen-op-Zoom. v. L. I. 395, 1.
- 133 Als voren. v. L. I. 395, 2. DIRKS *Rep.* 662, zijn geen noodmunten.
- 134 Lgp. van Willem van Bergen. v. O. I. 971; D. 3212.

1590.

- 135 Lgp. ter gedachtenis van Emanuel van Lalaing en Anna van Croy. v. L. I. 413.
- 136 Lgp. Innemen van het Kasteel van Breda. v. L. I. 408. D. 3255.
PROSPER CUIJPERS, *Revue* 1847, p. 76—77.
- 137 Als voren, *Revue* 1860, pl. XV, 2. DIRKS, *Rep.* 672. LXXXVII.
- 138 Als voren, zonder · ter weerszijde van de ⌘ op de Vz., en met OIO·IO·XC op de Kz.
- 139 Als voren, zonder · ter weerszijde van de ⌘ op de Vz., en zonder · achter VIN—DICATA op de Kz.

- 140 Als voren, zonder · ter weerszijde van de ☉ en andere schikking der steenen op de Vz. en met een · achter VIN, NASS en CIΘ IO·XC· op de Kz.
- 141 Als voren, zonder · ter weerszijde van de ☉ op de Vz. en met VIN: en · A^o CIΘ IO·XC· op de Vz.
- 142 Als voren, zonder · ter weerszijde van de ☉ op Vz. en met VIN: en · A^o CIΘ·IO·XC· op de Kz.
- 143 Als voren, zonder · ter weerszijde van de ☉ op de Vz. en zonder · voor BREDA en met NASS · en A^o CIΘ·IO XC op de Kz.
- 144 Als voren, zonder · ter weerszijde van de ☉ op de Vz. en zonder · achter DVCTV en met NASS: en · A^o CIΘ·IO·XC· op de Kz.
- 145 Als voren, zonder · ter weerszijde van de ☉ op de Vz en met VIN: MAV: NASS: en A^o CIΘ·IO·XC· op de Kz.
- 146 Als voren, zonder · ter weerszijde van de ☉ op de Vz. zonder · voor BREDA en achter SERVITVTE en DVCTV doch met een · achter het jaartal op de Kz. verg. v. L. I. 408. D. 3255.
- 147 Als voren, geheel gegraveerd, omschrift en opschrift der Kz. in het Hollandsch. DIRKS *Rep.* 675.

- 148 Gdp. door de Staten aan de Bevelhebbers van het turfschip van Breda vereerd. v. L. I. 409. DIRKS *Rep.* 672 en 673.
- 149 Als voren, maar van grooter afmeting. *Cat.* VAN DAMME n°. 20, bl. 302. DIRKS *Rep.* 671—674.
- 150 Als voren. Variëteit met 6 of 7 pijlen, aan de krijgslieden uitgereikt. Gdp. zie *Navorscher* 1854, bl. 142.
- 150* Als voren. BIZOT beeldt een expl. af, dat de dubbele grootte heeft, bl. 37**. LE CLERC heeft dezelfde Vz., doch in de afsnede met een andere Kz. Vergelijk v. D. CHIJS II. 193. DIRKS *Rep.* 671—674.

1591.

- 151 Lgp. D. 3515.

1592.

- 152 Lgp. Vz. D. Nicola Mijtsaert a Tilb. abbs. Tongeri. Kz. Excussum anno Domini 1592 veritas vincit. D. 3323.
- 153 Lgp. Inhuldiging van Philips van Croy, als graaf van Solre. v. L. I. 435. D. 3313.
- 154 Als voren. D. 3314.

1593.

- 155 Lgp. Beleg van Geertruidenberg, v. L. I. 436; D. 3324.

- 156 Gdp. op het veroveren van Geertruidenberg door Prins Maurits. v. L. I. 437, 1.
DIRKS, *Rep.* 689. en 689, LXXXVII.
- 157 Lgp. Als voren. v. L. I. 437, 2. D. 3325.
- 158 Als voren, zonder · achter HISP.
- 159 Als voren, zonder · achter HISP en CONFED.
- 160 Als voren, met een · achter GERTRVDIS zonder · achter NASS en met een · voor het jaartal.

1594.

- 161 Als voren. v. O. I 1006; D. 3346.

(1595).

- 162 Lgp. op Philips van Croy. D. 3378.

1595.

- 163 Als voren. D. 3388.
- 164 Lgp. ter eere van Charles van Croy.
DIRKS *Rep.* 704.

1596.

- 165 Lgp. als voren. v. L. I. 484.
- 166 Als voren, van Philips van Croy. v. L. I. 485.

1598.

- 167 Gdp. ter eere van Charles van Croy, gijzelaar bij den vrede tusschen Spanje en Frankrijk. v. L. I. 507.

1599.

- 168 Lgp. van Charles van Croy. DIRKS 758.
 169 Lgp. van Philips van Croy, met dit jaartal
 bij den Heer VAN GELDER. v. L. I. 485.
 DIRKS *Rep.* 746*.

1600.

- 170 Lgp. op de oorlogsverklaring van Spanje
 aan Frankrijk. v. L. I. 456. D. 3504.

1601.

- 171 Gdp. ter eere van Karel Philips van Croy.
 v. L. I. 556.

1602.

- 172 Lgp. Overgaan van Grave aan Prins
 Maurits. v. L. 567, 1; D. 3533.
 173 Als voren. D. 3534.
 174 Als voren Vz v. L. I. 558. Kz. v. L. I.
 567, 1. Verzameling ZWIERZINA.
 175 Gdp. als voren. v. L. I. 567, 2.
 176 Lgp. als voren. v. L. I. 567, 3. D. 3535.
 177 Als voren, met een voor ARS op de
 Vz. en achter LABORE op de Kz als-
 mede .CII·IO·CII.
 178 Als voren, met grooteren krans om de
 spade en .CII·IO·CII.
 179 Als voren, zonder voor ORD en achter
 TRA op de Vz. en grooter krans om de
 spade op de Kz. alsmede .CII·IO·CII

- 180 Als voren, zonder · voor ORD en achter TRA op de Vz. Kz. een · achter LABORE en grooter krans en · CIQ · IO · CII.
- 181 Als voren, Kz. als op pag. 527 v. L. met FRVSTRA CONATVR IMPIVS, zie *Zeeuwsch Genootschap*, n°. 390, bl. 16. ¹⁾
- 182 Als voren, v. L. I, 567, 4.
- 183 Als voren, dubbele zwaarte in zilver, *Cat. BOM*, 5 Maart 1866. n°. 1425, bl. 40.
- 184 Als voren, met een · achter DVPLA op de Kz.
- 185 Gdp. met de beeltenis van Prins Maurits. v. L. I. 569, 1. DIRKS *Rep.* 774.
- 186 Als voren, in gewerkten rand.
- 187 Als voren, v. L. 569. 3. DIRKS *Rep.* 776.
- 188 Als voren. Overgaan der Stad Grave en andere Steden. v. L. I, 571.
z. j. (1602).
- 189 Als voren. Vergelijk v. L. I, 569. 3. *Revue* 1878, pl. 4, n°. 11, bl. 78.
1602.
- 190 Lgp. Verwoesting van Luxemburg met „Gravia Capta.” v. L. I, 572. D. 3541.
- 191 Als voren, zonder · achter PROVOC op de Kz.
- 192 Als voren, zonder · achter PROVOC POST TVMVLT, SVBMERSS, SEN en FOE op de Kz.

---

¹⁾ Door ruiling in de Verzameling VAN DIJK.

- 193 Als voren, zonder tusschen SEN en FOE Verg. v. L. I, 572. D. 3541.

1604.

- 194 Gdp. op de herwinning van Grave, verg. v. L. I. 569, 2. DIRKS *Rep.* 775.

- 194* Lgp. overgaan van Ostende met den naam der stad „Graef” (Grave) v. L. II, 15, 5. D. 3585.

1605.

- 195 Gdp. op het huwelijk van Charles van Croy en Dorothe van Aerschot. DIRKS *Rep.* 794.

1608.

- 196 Gdp v. L. II, 20. DIRKS' *Rep.* 775.

- 197 Lgp. overgaan van Grave. v. L. I, 569, 2. DIRKS *Rep.* 775.

1609.

- 198 Gdp. van G. W. Markgraaf van Brandenburg, Heer van Ravestein. v. L. II, 61

- 199 Gdp. van Joh. Casimir van Saksen, Heer van Ravestein. v. L. II, 65.

1614.

- 200 Lgp van Brabant op de Kerkgeschillen, in Holland, wapen van 's Hertogenbosch. v. L. II, 92. D. 3710.

- 201 Als voren, met een · voor CONCORDS
een · ter weerszijde van het muntteken
op de Kz. Verg. v. L. II, 92.

1615.

- 202 Als voren. v. O. 1125. D. 3714.

1619.

- 203 Lgp. op het treffen van den vogel, door
Anna van Croy. v L. II, 115.
204 Lgp. familie van Bergen. D. 3763.

1622.

- 205 Groote penningplaat ter eere van Prins
Maurits bij het ontzet van 's Hertogen-
bosch. DIRKS *Rep.* 882.
205* Gdp. op het uittrekken der Haarlemsche
schutters tot Bergen-op-Zooms ontzet.
v. L. II, 147, 1.
206 Als voren. v. L. II, 147, 2.
207 Als voren. v. L. II. 148.
208 Als voren. DIRKS *Rep.* 884 (2) LXXXVII.
209 Als voren, maar de figuren juist andersom.
DIRKS *Rep.* 884.
210 Als voren, op het ontzet van Bergen-op-
Zoom. v L. II, 149, 1.
211 Als voren, met * Anno 16ZZ * — den
* 18 * Octo — * ⊗ Ber ⊗ × ~ *
Cat. TEVLER, bl. 28.

- 212 Als voren. v. L. II, 149, 2.
- 213 Als voren, het roosje op de Kz. tusschen VICTORIA en HOSTIBVS en tusschen DVCE en FVGATIS v. L. II, 149, 2.
- 214 Als voren. DIRKS *Rep.* 885 (XXXIV).
- 215 Als voren. v. L. II, 149, 3.
- 216 Als voren, v. L. II, 149, 4.
- 217 Als voren. v. L. II, 149, 4. Het roosje tusschen GLORIA en SOLI op de Vz. DIRKS *Rep.* 885.
- 218 Gedenkplaat ter eere van Prins Maurits bij het ontzet van Bergen-op-Zoom. DE VRIES EN DE JONGE, 1ste *Stuk* pl. V n°. 4, bl. 65.
- 219 Penning vereerd aan de officieren der bezetting van Bergen-op-Zoom. v. L. II, 151, 1.
- 220 Als voren, geen roosje achter 1622.
- 221 Als voren. v. L. II, 151, 2.
- 222 Als voren v. L. II, 151, 3.
- 223 Als voren, grooter, *Cat.* DE HAAN, 1873, n°. 152. bl. 7.
- 224 Als voren. v. L. II, 151, 3.
- 225 Als voren, in goud met oog en ring.
- 226 Lgp. ontzet van Bergen-op-Zoom. v. L. II, 151, 4. D. 3790.
1624.
- 227 Lgp. v. O. n°. 1168. D. 3808.
- 228 Gdp. Carel Alexander van Croy, graaf van Fontenoi. v. L. II, 154.

1625.

- 229 Lgp. v. O. n°. 1168 D. 3817.
- 230 Als voren, innemen van Breda. v. L. II, 163. D. 3815.
- 231 Als voren, maar van grooter afmeting. *Cat. TEYLER* bl. 29.
- 232 Als voren. *Genootschap*. bl. 48. n°. 39. *DIRKS Rep.* 905.
- 233 Als voren. v. O. dl. II. bl. 104.
- 234 Als voren met . voor het omschrift op de Vz.
- 235 Nm. Breda. 60 stuivers. In het midden de rechts gewende staande leeuw, waaromheen: BREDA—BSESSA 1625. Ingestempeld: boven de waarde 60, rechts het wapen van Oranje, links dat van Breda en onder de roos, vierkant eenzijdig van zilver.
- 235* 60 Stuivers. v. L. II, 156, 2.
- 236 60 Stuivers, zonder . achter BREDA, MAILLIET pl. XVII, 11, bl. 274.
- 237 60 Stuivers met een . voor BREDA.
- 238 60 Stuivers. Vz. = MAILLIET pl. XVII, 11, Kz. MAILLIET pl. XVII, 13, met een oog boven en dito beneden.
- 239 60 Stuivers. Omschrift BRDA . OBSESSA 1625. In het midden de rechts gewende staande leeuw; ingestempeld: boven de waarde 60, rechts het wapen van Oranje, links dat van Breda onder een roos. MAILLIET 2de vervolg, bl. 71.

- 240 60 Stuivers, zonder · achter BREDA, variëteit van MAILLIET pl. XVII, 11. Koper, MAILLIET *2de vervolg*, bl. 274.
- 241 40 Stuivers. v. L. II, 156, 1.
- 242 40 Stuivers, zonder · voor BREDA, gelijk v. L. II, 156, 1.
- 243 40 Stuivers. v. L. II, 156, 3.
- 244 40 Stuivers, zonder · achter 1625. MAILLIET pl. XVII, 13, bl. 274.
- 245 40 Stuivers, met gewerkten rand. Verg. MAILLIET, pl. XVII, 13.
- 246 40 Stuivers, zonder · achter 1625. Verg. MAILLIET, pl. XVII, 15 *2de vervolg*, bl. 274.
- 247 40 Stuivers. In het midden het gekroonde wapen van Oranje, daaromheen BREDA · OBSESSA · 1625, boven en onder een roos. *2de vervolg* MAILLIET, bl. 71
- 248 20 Stuivers. v. L. II, 156, 4.
- 249 20 Stuivers, met · achter OBSES. Verg. MAILLIET pl. XVIII, 24.
- 250 20 Stuivers. In het midden het wapen van Breda een · waaromheen BREDA. OBSES 1625, boven de waarde 20 en onder een roos, MAILLIET *2de vervolg* bl. 71
- 251 Twee Stuivers. v. L. II, 156, 5.
- 252 Twee Stuivers, de II verder van elkander. v. L. II, 156, 5.
- 253 Twee Stuivers van zilver maar grooter van stempel. Verz. SNOECK.

- 253* Stuiver, v. L. II, 156, 6.
 254 Stuiver. In het midden ingestempeld het wapen van Breda, in lood. MAILLIET, *2de vervolg* bl. 72.
 255 Turksche munt ingestempeld met het wapen van Breda. MAILLIET *2de vervolg* bl. 71.
 256 Zeer besleten halve daalder waarop ingestempeld het wapen van Breda. MAILLIET *2de vervolg* bl. 72.
 257 Luiksche halve rijksdaalder gestempeld met het wapen van Breda. WESTHOFF n°. 1155, bl. 42.
 258 Kwart als voren, gestempeld met het wapen van Breda, WESTHOFF n°. 1156, bl. 42.

1625.

- 259 Gdp. innemen van Breda, gegoten geel koper, zoo als die bij BIZOT, voorkomt.

1626.

- 260 Rekenpenning van Brabant. v. O. II. 188. D. 3828.
 261 Als voren met HISPAN.
 262 Lgp. Vergelijk v. O. 1168. met de wapens der vier hoofdsteden.

1629.

- 263 Gdp. op het veroveren van Wezel terwijl Frins Frederik Hendrik 's-Hertogenbosch belegert. v. L. II, 178.

- 264 Gdp. het herwinnen van 's Hertogenbosch en het verrassen van Wezel door Prins Frederik Hendrik. v. L. II, 180.
- 265 Als voren. v. L. II, 182, 1.
- 266 Als voren. v. L. II, 182, 2.
- 267 Als voren. v. L. II, 183.
- 268 Als voren. v. L. II, 184, 1. Vz. gelijk v. L. II, 180.
- 269 Als voren. v. L. II, 184, 1.
- 270 Als voren. v. L. II, 184, 1. *Genootschap* N°. 43, bl. 48, de Vz. eenigszins anders, geen krijgsvolk de achterbeenen van het paard hooger en zonder binnenrand.
- 271 Lgp. als voren. v. L. II, 184, 2. D 3851.
- 272 Als voren, zonder · voor het omschrift der Kz.
- 273 Als voren, zonder · voor het omschrift op de Vz. en de wolken eenigszins anders.
- 274 Als voren, zonder · voor het omschrift en de wolken grooter op de Vz.
- 275 Als voren, met VIC—TORI v. O. 1194, D. 3852.
- 276 Als voren, bijzonder zwaar en op de Kz. het verheven uitgewerkte borstbeeld van Prins Frederik Hendrik, v. CLEEFF, n°. 1392, bl. 50.
- 277 Bronzen stempel van eene medaille op de inname van 's-Hertogenbosch. *Notice sur le cabinet des médailles de S. M. le Roi des Pays-Bas, par J. C. DE JONGE*, bl. 113.

(1630?)

- 278 Lgp. van Adriaan Baron van Cortenbach, Heer tot Helmond, Ridder der Duitsche Orde. Vz. zijn rechtsgewend borstbeeld; waaromheen: X Adrian freyh: v. cortenbach. z: helmont. teutsch: ord: ri: Kz. het gekroonde gekwartelleerde wapen van Cortenbach — Helmond — daarboven op een banderol: jespere mieulx.

Ovaal, 27 bij 21 m.M.

Deze Adriaan van Cortenbach is geb. te Brussel 5 Nov. 1592 en overleed 15 Sept. 1630 in Pommeren en begraven te Maastricht als Keizerlijk Majoor en Commandeur der Duitsche Orde te Beckevoort bij Diest; hij was de vierde zoon van Adolf van Cortenbach, Heer van Helmond, zie SASSEN, *Heeren van Helmond*, bl. 23 en 39.

1630.

- 279 Gdp. Behaalde overwinningen door Prins Frederik Hendrik. v L. II, 193. 1.
- 280 Als voren, met 1629.
- 281 Als voren, met Vz. 1629.
- 282 Als voren, Vz. en Kz. anders. DIRKS *Rep.* 943 en 944.

- 283 Als voren, *Aanwinsten Kon. Kab.* 1859
bl. 17, verschillend door de weglating
van het jaartal 1630 en de verplaatsing
der opschriften Grol en Wezel.

1631.

- 284 Als voren. v. L. II, 193. 1 met 1631.
285 Als voren, zonder 1631 en zonder PRV-
DENPORTI.
286 Gdp. Slag op 't Slaak en het nemen
van 76 Spaansche schepen (Vosmaer)
v. L. II, 197. 1. DIRKS *Rep.* 954.
287 Als voren (Bergen-op-Zoom). v L. II, 197.4.
DIRKS *Rep.* 956.
288 Als voren. v. L. II, 197. 5. DIRKS *Rep.* 956.
289 Als voren (Vosmaer en Nieuw Vosmaer).
v L. 200.

1632

- 290 Lgp. van Brabant met de wapens der
vier hoofdsteden. D. 3876bis.

1633.

- 291 Lgp. met Fide et Constantia, Kz. vijf
wapentjes o. a. van Grave. D. 3883.

1634.

- 292 Lgp. ontzet van Breda. v. L. II, 222.
DIRKS *Rep.* 969 D. 3887.

- 293 Als voren. Het omschrift op de Kz. eenigszins anders geplaatst.

1637.

- 294 Gdp. Herwinnen van Breda door Prins Frederik Hendrik. v. L. II, 238. 1. VAN GOOR bl. 183. 2.
- 295 Als voren, de naam J. Looff niet in het compartiment en zonder MIDDELB, doch met een burchtje in het randschrift.
- 295* Als voren. v. L. II, 238. 2. VAN GOOR, bl. 183. 1.

(1639).

- 296 Rekenpenning van Brabant. D. 3948.

(Wordt vervolgd.)
